

розподіляється на землю приватної, державної та комунальної форм власності. Відповідно, обіг земель супроводжується низкою обов'язкових правових процесів, таких як державна реєстрація права власності, нотаріальне посвідчення правочину, ведення державного земельного реєстру. Отже, нагальною є потреба дослідження теоретичних основ функціонування механізмів державного регулювання обігу земель та визначення підходів, спрямованих на їх удосконалення.

Література

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 3-4. – Ст. 27.
2. Сердюк С.А. Організаційно-правові засади державного регулювання обігу земель державної власності / С.А. Сердюк // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2014. – № 6. – С. 120-121.
3. Сердюк С.А. Сутність і зміст державного регулювання обігу земель / С.А. Сердюк // Теорія та практика державного управління. – 2016. – Вип. 1. – С. 143.

УДК 339.172(043.2)

Малишко В. М., к.ю.н.,
Жаб'як А. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

Біржова торгівля – це один із важливих інститутів ринкової економіки сучасних європейських країн. Вступ нашої держави до Європейського Союзу вимагає адоптації економічної системи загалом і товарообігу зокрема (розвиток товарних, фондових і валютних бірж), що підкреслює актуальність питання біржових інститутів і правового статусу біржі.

У Господарському кодексі України нормативно визначається поняття товарної біржі як особливого суб'єкта господарювання, який надає послуги в укладенні біржових угод, виявленні попиту і пропозицій на товари, товарні ціни, вивчає, упорядковує товарообіг і сприяє пов'язаним з ним торговельним операціям [1]. Даним кодексом також визначено, що товарна біржа є юридичною особою.

Регулювання відносин виробника і споживача здійснюється державою, яка прямо впливає на діяльність суб'єктів біржової діяльності шляхом розробки та впровадження нормативних актів та положень.

Біржова діяльність регулюється низкою таких нормативних актів, як Законами України: «Про товарну біржу», «Про цінні папери та фондовий

ринок» та інші. Деякі загальні питання біржової діяльності регулює Цивільний кодекс України й Господарський кодекс України.

У 1991 р. в Україні був прийнятий Закон «Про товарну біржу», що й досі являється основним документом, який визначає правові умови створення і діяльності товарних бірж. Однак, у чинній редакції даний закон не відповідає вимогам фінансового ринку, оскільки основні питання, пов'язані з біржовою діяльністю у ньому не відбито [4, с. 78].

Із наведеного Законом поняття товарної біржі можна виділити ознаки, характерні для будь-якої юридичної особи приватного права, хоча ознакою товарної біржі, що виділяє її від інших юридичних осіб, є організація торгівлі, проте ця ознака не може бути підставою для виділення товарної біржі як окремої організаційно-правової форми [4, с. 78].

Як зазначає Л.Ф. Карпенко, після 1996 р. кількість бірж, зокрема аграрних, зросла, але на фоні стрімкого розвитку світової економіки біржова торгівля в Україні поки що так і не вийшла на рівень, який би створив конкуренцію перед посередниками тіньової економіки [3].

Для покращання взаємодії між біржами та державою, а також організації біржового аграрного ринку в листопаді 1995 р. була прийнята Постанова Кабінету Міністрів України «Про прискорення організації біржового сільськогосподарського ринку». У даній Постанові акцентовано увагу на підвищенні ролі виробників аграрної продукції у формуванні біржового ринку через участь в ньому засновників біржі – вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників, а також підприємств переробної промисловості. Оскільки однією з функцій товарної біржі є інформаційна, то п.6 Постанови було передбачено що тижневе інформування Міністерства аграрної політики та продовольства України про результати торгів [2]. Це позитивний крок, адже надання інформації покращує функцію моніторингу і дає змогу застосовувати конструктивні дії.

Ще одним не менш важливим нормативним документом в історії становлення біржової діяльності є схвалена Постановою Кабінетом Міністрів України від 17 листопада 1995 р. № 916 Концепція організації біржового сільськогосподарського ринку. Метою даної Концепції стало створення конкурентного середовища в умовах ринкової трансформації економіки.

Окрім державних нормативно-правових актів, біржі мають внутрішні нормативні акти, що забезпечують їх функціонування. До таких відносять статут біржі, засновницьку угоду та правила біржової торгівлі.

Отже, існуюче нормативно-правове забезпечення біржової діяльності в нашій країні недостатньо забезпечує і регулює біржовий ринок сьогодення. Необхідно зазначити, що закони, постанови, концепції, укази президента акти та інші нормативно-правові документи постійно доповнюються, вносяться зміни, дуже повільно, але розробляється більш

досконалий документальний супровід для успішного функціонування біржової діяльності, що базується на основі врахування цілої низки факторів. Такими факторами перш за все повинні стати світовий досвід, статистична інформація моніторингу біржової діяльності, рівень економічного розвитку держави.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. (із змін. і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Про прискорення організації біржового сільськогосподарського ринку: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/916-95-п>
3. Карпенко Л.Ф. Нормативно-правове забезпечення біржової торгівлі в Україні / Л.Ф. Карпенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://globalnational.in.ua/archive/9-2016/25.pdf>
4. Коваль О.М. Деякі особливості правового регулювання біржової торгівлі в Україні / О.М. Коваль // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – 2016. – № 19. – С. 78-79.

УДК 349.414:332.2(043.2)

Мельник О.М., к. н. з держ. упр., доцент,
Академія праці, соціальних відносин та туризму, м. Київ
Литвиненко Н.В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

Будь-яка система має певні елементи (свою власну структуру) та інтегративні (об'єднуючі) зв'язки між її елементами. Такими є правові форми, методи і функції управління. Проблема управління земельними ресурсами завжди була актуальною, оскільки земля є основою будь якого виробництва. Особливість управління земельними ресурсами полягає в тому, що наслідки від цієї діяльності спостерігаються у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Планування використання земельних ресурсів в Україні здійснюється на державному, регіональному та місцевому рівнях. Планування використання земельних ресурсів на державному рівні представляє собою цілісну, збалансовану та науково обґрунтовану систему розвитку територій держави. Прийняті рішення деталізуються на регіональному та місцевому рівнях, кожному з яких притаманні свої об'єктивно обумовлені ступені конкретизації цілей і